

A Kúria Dr. Varga István ügyvéd által képviselt felperesnek a Técsy Gyula ügyvéd által képviselt alperes ellen rendkívüli lemondás jogszerűségének megállapítása iránt a Gyulai Munkaügyi Bíróságnál 2.M.151/2011. szám alatt megindított és a Gyulai Törvényszék 3.Mf.25.226/2012/3. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2014. február 19. napján megtartott tárgyaláson meghozta az alábbi

ítéletet:

A Kúria a Gyulai Törvényszék 3.Mf.25.226/2012/3. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, és a Gyulai Munkaügyi Bíróság 2.M.151/2011/13. számú ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az felperesnek tizenöt nap alatt 100.000 (egyszázezer) forint és 27.000 (huszonhétezer) forint áfa együttes fellebbezési és felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt fellebbezési és felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Indokolás

A felperes az alperes jogelődjével 1984. augusztus 1-jén létesített közalkalmazotti jogviszonyát 2011. március 16-án rendkívüli lemondással megszüntette. Keresete a rendkívüli lemondása jogszerűségének megállapítására és ennek jogkövetkezményei alkalmazására irányult.

A Gyulai Munkaügyi Bíróság 2.M.151/2011/17. számú ítéletében megállapította, hogy a felperes rendkívüli lemondása jogszerű. Kötelezte az alperest a felperes javára felmentési időre járó átlagkereset, végkielégítés és perköltség megfizetésére. Megállapította, hogy a le nem rótt eljárási illeték az állam terhéen marad.

A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes magyar nyelv és irodalom, dráma és könyvtár szakos általános iskolai tanári képesítéssel rendelkezik. 1986. június 18-ával az alperes jogelődjénél általános iskolai tanári munkakörbe került kinevezésre. Felső tagozatban magyar tantárgyat tanított, de emellett több tanévben napközis nevelői feladatokat is ellátott.

2009. augusztus 1-jétől 2013. június 31-éig a jogelőd intézmény csanádapácai tagintézménye vezetői beosztását látta el, mely megbízásáról 2010. május 17-ével lemondott. A munkaköre átadásakor az új tagintézmény vezetőjéről tájékoztatta, hogy 5. osztályban táncot és drámát, 8. osztályban média ismereteket fog tanítani, és napközis csoportot fog vezetni a következő tanévben. A felperes a médiaismeret oktatását nem vállalta, és érdeklődött, hogy a 7. osztályban magyar nyelv tanítására lenne-e lehetőség. A 2010. augusztus 27-ei tanévnyitó értekezleten a nevelőtestület ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadta a 2010/2011-es tanév tantárgyfelosztását, melynek értelmében a felperes a napközi vezetője, valamint az 5. osztályban táncot és drámát tanít.

A felperes a munkakörét ellátta, de 2010. szeptemberétől több alkalommal jelezte a tagintézmény vezetőjének, hogy a napközis csoport összetételével, valamint a gyermekekkel fegyelmezési problémái vannak és, hogy a saját szakját szívesebben oktatná. A felperes kinevezésének módosítására azonban nem került sor, a felperes ugyanis azt nem írta alá.

2010. november 23-ától 2011. március 15-éig keresőképtelen állományban volt. 2011. március 16-án a jogviszonyát rendkívüli lemondással arra hivatkozással szüntette meg, hogy a munkáltató nem végzettségének és munkakörének megfelelően foglalkoztatja, és emiatt őt kár érte.

A munkaügyi bíróság a felperes iskolai végzettségét és szakképzettségét figyelembe véve a közoktatásról szóló 1993. évi LXIX. törvény 17. § (1) bekezdésben foglaltakra tekintettel megállapította, hogy a felperes az alsós napközis nevelői munkakör ellátásához szükséges iskolai végzettséggel és képzettséggel rendelkezett. Ezért a rendkívüli lemondás ezen indoka nem valós. Nem bizonyította továbbá a felperes, hogy a napközis nevelői munkakörbe történő beosztással összefüggésben kár érte volna. Ezért a bizonyítatlanság következményeit a Pp. 3. § (3) bekezdése alapján viselni köteles.

A 138/1992.(X.8.) Korm. rendelet 1. számú melléklete alapján megállapította, hogy a tanár és a napközis nevelő különböző munkakörök. A felperes kinevezés szerinti munkaköre tanár volt, ezért a 2010/2011. tanévben nem a kinevezés szerint került foglalkoztatásra. A rendkívüli lemondás ezen indoka tehát valós. Vizsgálta azonban azt is, hogy okszerűen alátámasztotta-e ezen indok a rendkívüli lemondást.

A kinevezés alakszerű módosítására nem került sor, de a bíróság nem találta megállapíthatónak a munkakör módosítása tárgyában a felek egyező, ráutaló magatartással történő akaratnyilvánítását. Nem tekintette ilyennek a tantárgy-felosztás elfogadását. A felperes folyamatosan jelezte tanév kezdetétől a problémáit, az írásbeli kinevezés-módosítást nem volt hajlandó aláírni, ezért a peradatok alapján a munkakör módosítására vonatkozó közös megegyezés a felek részéről nem volt megállapítható. A munkáltató a Kjt. 2. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó Mt. 82. § (1) bekezdésében foglaltakat megszegve a kinevezést egyoldalúan módosította, ez a magatartás a Kjt. 29. § (1) bekezdésben foglalt közalkalmazotti rendkívüli lemondást jogszerűen megalapozta. Ezért a Kjt. 29. § (3) bekezdésben foglalt jogkövetkezményeket alkalmazta.

Az alperes fellebbezésében az ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását kérte elsődlegesen arra hivatkozással, hogy a rendkívüli lemondás indoka nem valós, a felperessel a munkakörmódosítás tárgyában megegyeztek. A felperes a munka nehézségeit, nem pedig a kinevezés módosítását kifogásolta, és az előbbi indok volt a tényleges oka a rendkívüli lemondásnak. Utalt arra is, hogy a kinevezés-módosítás írásba foglalásának elmaradására csak harminc napon belül lehet jogszerűen hivatkozni.

A Gyulai Törvényszék 3.Mf.25.226/2012/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett részében az ítéletet megváltoztatta és a keresetet elutasította. Mellőzte az alperes perköltségben való marasztalását, és a felperest kötelezte az alperes javára együttes első- és másodfokú perköltség megfizetésére. Megállapította, hogy a le nem rótt eljárási és fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítási eljárás lefolytatása után helyes tényállást állapított meg, de a levont jogkövetkeztetése téves.

Hivatkozott arra, hogy a 2010. augusztus 18-ai munkakör átadás-átvétel során a felek között a továbbiakban ellátandó munkakör tekintetében még nem jött létre konszenzus, és erre vonatkozóan később sem volt közöttük megbeszélés. A 2010. augusztus 30-ai nevelői értekezleten azonban a felperes a tantárgy-felosztást elfogadta. Amennyiben azzal nem értett egyet, azt mindenképpen jeleznie kellett volna. Ezt követően a felperes az új munkakört ellátta, kifogásai nem a betöltött munkakörre, illetve a kinevezés írásbeli módosításának elmaradására, hanem az ellátandó feladat nehézségeire vonatkoztak. Mindezen eseménysor alapján megállapítható, hogy a kinevezés módosítása a munkakör tekintetében a felek között ráutaló magatartással megtörtént. A módosítás írásba foglalásának elmaradására a felperes hét hónap elteltével jogszerűen már nem hivatkozhatott, erre rendkívüli lemondást nem alapíthatott.

A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésével az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

Kiemelte, hogy a kinevezés módosítása a bírói gyakorlat alapján csak akkor állapítható meg annak írásba foglalása hiányában, ha az kétséget kizáróan bizonyított, és a felek ezzel kapcsolatos akaratnyilatkozata egyező és kifejezett. Nem minősül ilyennek a felperes tantárgyfelosztást elfogadó szavazata.

A felek magatartásából sem állapítható meg egyértelműen az egyező akaratnyilvánítás. A felperes ugyanis szeptembertől folyamatosan jelezte írásban és szóban is a problémáit, így ezen magatartása nem minősülhet a kinevezés módosításához való hozzájárulásnak. 2010. november 3-án a jegyző asszonyhoz írott levelében egyértelműen az általa betöltött munkakört is sérelmezte. Az alperes által előkészített írásbeli kinevezés-módosítást pedig nem írta alá. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság foglalt helyesen állást a rendkívüli lemondás jogszerűségéről figyelemmel arra is, hogy a munkáltató által tanúsított jogellenes magatartás folyamatos volt, így a rendkívüli lemondásra vonatkozó szubjektív és objektív határidő elmulasztása nem állapítható meg.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

A Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati

kérelem keretei között vizsgálhatja felül. A másodfokú eljárásnak is már csak az volt a tárgya, hogy a felperes rendkívüli lemondásának a kinevezés szerinti munkakörtől eltérő foglalkoztatásra vonatkozó indoka valós-e, vagy a kinevezés-módosítás ráutaló magatartással megvalósult-e. Az alperes fellebbezése ugyanis az elsőfokú ítéletet csak ebben a körben támadta [Pp. 253. § (3) bekezdés]. Mindezek alapján a Kúria a felülvizsgálati eljárásban a rendkívüli lemondás jogszerűsége körében szintén csak ezt a kérdést vizsgálhatta.

A felperes nem vitatottan a hatályos írásba foglalt kinevezés szerinti tanári munkakörétől eltérően napközis nevelőként került foglalkoztatásra a 2010/2011-es tanévben. Az eljáró bíróságok azonban - a bírói gyakorlatnak megfelelően - jogszerűen vizsgálták, hogy az írásbeli kinevezés-módosítás hiányában is megállapítható-e a felek között az eltérő munkakörre vonatkozó egyező akaratnyilvánítás (BH 2005.118.).

Erre vonatkozóan az elsőfokú bíróság jutott a Pp. 206. § (1) bekezdésben foglaltaknak megfelelően, a bizonyítékok okszerű és jogszerűen megindokolt mérlegelésével a helyes következtetésre, miszerint a perbeli esetben a felek egyező akaratnyilvánítása a munkakör módosításról nem állapítható meg. Ennek kifejezetten ellentmond az a felek által tett egyező nyilatkozat (jegyzőkönyv), miszerint a felperes a kinevezésmódosításra vonatkozó okiratot nem írta alá. Erre tekintettel súlytalan a felperesnek a nevelőtestületi értekezleten a tantárgy-felosztással kapcsolatosan leadott szavazata, figyelemmel arra is, hogy a munkába állását követően már szeptembertől folyamatosan jelezte a munkakör ellátásával kapcsolatos problémákat kérve, hogy a saját szaktárgyát oktathassa.

A felek között sem szóban, sem ráutaló magatartással a munkakör változásra vonatkozó megállapodás nem jött létre, így szükségtelen volt annak vizsgálata, hogy az írásba foglalás elmulasztására milyen határidőben hivatkozhat a közalkalmazott.

A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

A Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes alperest az együttes fellebbezési és felülvizsgálati eljárási költség felperes javára történő megfizetésére.

Az alperest megillető illetékmentesség folytán a le nem rótt fellebbezési és felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2014. február 19.

Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, előadó bíró

Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. bíró, Dr. Mészárosné dr.

Szabó Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelél: Nné tisztviselő

